

ROKY 1939 - 1945

Druhá svetová vojna

Ešte žili pamätníci I. svetovej vojny, ešte žily v jasnej pamäti rany, ktoré táto svetová búrka zapríčinila a – ľudstvo nezmúdrelo: opäť sa nerozmyslene vrhlo do hrozného zmätku a vraždenia...

Po československej mobilizácii r. 1938, prichádzali naši vojaci domov akosi neradostne. Neverili, že by už bolo všetkému koniec. „To sa ešte len začalo“, hovorievali... A mali pravdu. Čo mesiac prichádzalo nové a nové prekvapenie /rozklad ČSR, Protektorát, Slovenský štát atď./ Každý videl, že sa kamsi rútime...

Ľudia prorokovali, že sa „to“ začne na našich hraniciach a tu sa to aj skončí. A mali skoro pravdu.

1. september 1939

Začalo sa to 1. septembra 1939 v piatok. Vraj to je Hitlerov šťastný deň – no naopak, priniesol jemu aj ostatným ľuďom len slzy, more sĺz a krvi...

Ráno o 5. hodine zarapčaly v našej obci prvé výstrely. Prebúdajúci sa občania videli už len dlhé kolóny nemeckého vojska, ktoré pochodovalo na Poľsko. Nemci zaútočili na Poliakov. Vojna sa začala.

Obec v prvé dni prežívala skoro radostné pocity. Neuvedomovala si ešte všetku tú hrôzu. Videla len jedno: Poliáci odišli a my občania opäť sme pod slovenskou spoločnou strechou. Len to si uvedomovali.

Nálada v obci

Za niekoľko týždňov ako keby sa už bola vojna pre našu obec skončila. Pomaly už len z novín sme sa dozvedali, že tam kdesi na západe a neskôr aj inde sa vo vojne pokračuje...

Hranica

Naša obec sa stala pohraničnou obcou na pomedzí slovensko-nemeckom. V budove dnešného MNV bola slovenská colnica a za naším chotárom v Mostoch bola nemecká colnica. Slovenskí colníci boli veľmi prísni – najmä keď išlo o nemecké autá, bez milosti im zhabali slovenskú slivovičku, ktorú si Nemci radi prevážali. A potom bývalo na colnici veselo...

Na hranici – v Zadkách na lúkach – sa niekoľkokrát robily nemecko-slovenské parády za účasti vtedajších politických hodnostárov /Mach, Ley.../.

Hospodárska situácia

Sociálne pomery sa v našej obci cez vojnu hodne zlepšily. Práce bolo dosť, úroveň miezd pomerne slušná. Zlepšilo sa pomerne najviac našim roľníkom, pretože cena poľnohospodárskych výrobkov – najmä mäsa – stúpila.

Viazaný obchod

Pomaly sa začal javiť nedostatok niektorých tovarov, ale to našim skromným občanom ani veľmi nevadilo. Zaviedly sa i tzv. múčne knižky na odber potravín. Neprijemná vec – ale našej obci priniesly určitú výhodu. Akú? Občania sa naučili pravidelne kupovať múku, cukor a iné viazané potraviny. Predtým sa v našej obci káva jedávala len zriedka a múku kupovali len občas. Keď to bolo viazané, na prídel, kúpil si to každý...

Robotníci v Nemecku

Mnohí robotníci z našej obce pracovali na rôznych prácach v Nemecku. Domov mohli posielat' priemerne....

/časť textu v kronike chýba/